

let ad confortandum stomachum: et vtreque sunt vsuales.

Medicamen de turbitu. fm Aut. in lib. iiii. in fen. j. in capi. de cura flegmatice. ꝑ. zinziberis: mastice: amborum añ. 3. x. turbitu. sicut alcohol: id est subtiliter triti. 3. x. succari tabarzet. i. albi quantum oia: et fiat puluis etc.

¶ Istud medicamē est in vsu: maxie fm istā descriptionem. Mesue in cap. de turbitu inquit. filius zezar medicamē bonū de turbitu et est idem in simplicibus. Nicolaus aut florentinus in libro scdo in capi. de cura febris flegmatice pure per portionem habet vnam aliam descriptionem. sed non est eadem: tamen parum differt et differūt solum. qz Aut. habet masticem. Nicolaus autem non habz idem Nicolaus describit vnam aliaz descriptionē q̄ est fortior altera: sed non est in vsu Puluis contra dolores post partuz magistrals. ꝑ. corticum cassie fi. et cassie lignee: et cinamomi capilloruz veneris. añ. 3. ij. seminis anisi passularuz añ. 3. iij. terantur subtiliter et detur cum vino albo et est optimus.

Puluis p fluxu spermatis expert⁹ magistrals. ꝑ. mente sicce. 3. ij. seminis agni casti: radicum: ireos ana. 3. ij. seminis rure. 3. j. seminis lactuce. 3. ij. succari albi ad pondus omnū fiat puluis subtilis de quo sumat cū vino albo coclear medium ante cibum ꝑ duas horas.

Puluis expertus ad epilepsiam pueroruz. ꝑ. coriandrozum sparatoruz cuz aceto et vino citontorum. 3. ij. seminis peonie: semis portulace añ. 3. i. vngularuz asini vstaz. 3. iij. misce et fiat puluis: et detur parū cum aqua rube. vngula asini in illa materia multum valet. et modus adustionis ipsius est q̄ ponatur in olla et ponatur in furno panis et dimittat tantum q̄ eius assatio sit cōpleta. Serap. in. ca. de vngula ait. quidaz vero existimātes hoc accipiunt vngulam asini et adurunt et curant cum ea epilepsiam magnam.

Puluis ad frangendum lapidē in vesicca expertus. ꝑ. milij solis. i. litospermat: saxifragie: cinamomi: capillorum veneris: seminis anisi ana. 3. 5. liquiritie rase. 3. j. 5. lapidis lincis: lapidis iudaei ana. 3. i. seminis spargorum: semis melonis ana. 3. i. misce et fiat puluis capiat cum modico vini albi odoriferi.

Puluis p exitu intestini. ꝑ. mastice: thuris nuctis cupressi antimonij: corticum granatorum: balaustrarum: glandium añ. 3. i. misce et fiat puluis et vtere et est bonus.

Puluis pro stomacho. ꝑ. cinamomi electi. 3. j. 5. zinziberis: piperis: liquiritie ana. 3. v. pi-

peris longi gariofolorū galange mactis: cardamomi melegete: nuctis muscate añ. 3. j. spice. 3. 5. misce et fiat puluis addēdo in hieme. 3. i. succari albi pro qualibet. 3. i. 5. specieruz et in estate adde. 3. i. succari pro. 3. i. specieꝝ Puluis ductis ordinatus per illustrissimum dominum Robertum sanseuerinatem. ꝑ. cinamomi: gariofolorum: corticum: intertoruz cinamomi: amomi: melegete: triū piperū: zinziberis: folij ligni aloes macis ana. 3. 5. cardamomi. i. cubebe ana. 3. j. spice nardi. 3. 5. musci. gra. iij. nuctis muscate. 3. 5. succari albi boni. 3. vi. folioruz lauri numero. vi. misce et fiat puluis subtilis.

Puluis galatine. Recipe piperis lib. j. zinziberis fini lib. ij. cinamomi. 3. ij. fusti gariofolorum. 3. iij. nuctis muscate. 3. iij. misce et fiat puluis subtilis: iste vero fit ex speciebus aromaticis et est notus omnibus: inuenitur aut galatina piscium que fit quando pisces coquuntur in aceto et postea cōgelatur acetum cum quo coquuntur: et eodem modo fit cum carnibus.

Puluis piperatus communis. ꝑ. piperis lib. j. 5. zinziberis fini lib. ij. croci. infusi in vino rubeo per noctem. 3. i. 7. 3. i. misce: et fiat fm artem.

Epithima p corde: fm Bartholomeū montagnanaz in suo antidotario. ꝑ. aquaruz buglofse acetose ana. 3. iij. aquaruz: florum salticis: rosarum: absinthij: graminis: melisse: labru: uisce añ. 3. ij. specierum cordialium temperatuz credo q̄ sit puluis cordialis aut fragmētū cordia. 3. i. 5. croci gra. viij. mirre: diptami: gentiane: ligni aloes: sandalozum: citrinorum: seminis alfelēgemich. i. seminis ozimi gariofolarū: beē albi et rubei: iacithi et smaragdī ana. 3. 5. succi limonuz. 3. iij. aceti. 3. i. vini maluari. 3. v. misce: et fiat epithima

¶ Epithima autez apud grecos est suppositio siue emplastrū molle vel aquosum. apud nos epithima est medicamentum aquosum quod stomacho cordi ac epati supraponitur cum pannio tinctum ex chermes scilicet scarlato et eius modus est diuersus fm diuersa loca ac infirmitates.

De cerotis factis cū isopo humida et sine fm sententiā diui Mesue in suo antidotario ac altorum illustrium doctorum.

¶ Sopi cerotum descriptione 1561. Recipe cere citrine. olei camomillez olei trini ana. 3. vi. mastice. 3. i. spice. 3. ij. 5. croci. 3. j. tcrbētime. 3. i. resine. 3. 5. isopi humide. 3. 5. et fiat cerotum.

Istud cerotum apud nos non est in vsu. illa vero descriptio qua nos vtuntur est descriptio filagri de qua infra.

Cere citrine. i. vsualis. Serap. laudat ea que est grossa munda a sordibus: i. cuius odor est parum odoris mellis: et in colore cuius est parum rubedinis. et illa que est alba per cocturam pinguis est post ipsam. Reperitur etiam alia cera dicta ppolis et hec est fex alue artis apum que apud arabes muz vocatur.

Oleus pprie sumpto vocabulo est omne oleum cuiuscumque sit rei vt oliuarum ac aliarum rerum descriptio olei camomille infra apparet etiam descriptio olei irini subiungetur et est oleum de treos quod flore purpureo gignit.

Resina. s. resina pituina. i. pint. Pl. resine summe species sunt due sicca et liquida. sicca e pino et picea fit. liquida trebinto lartice lartico cupresso: nam et he fuerunt in asia et assiria: falluntur qui eandem putant esse et picea atque lartice. picea enim pinguis et tirsio modo succosam fundit. lartice gracile et mellei liquoris virus redolentem. medici liquida raro vtuntur. moderni pro pice liquida chitran accipiunt. et est gummum quod egreditur ex arboribus dicta serbin sen cedrus.

Operatio isopi humide. s. lanarum oulum succidarum circiter li. ix. et funde super eas aque fontium calide quantum sufficit ad infundendum et dimitte per horas. viij. deinde bulliat ebullitione vna exprimat aqua lanarum et coletur aqua et coquantur cum facilitate in vase stannato agitando semper fundum vasis cum ligno amplo ne recipiat de vestigio adustionis aliquid et coquantur vsque dum fiat sicut mel currens et seruetur.

Hec est operatio isopi humide ad differentiam isopi sicce que est herba. de vtraque Auicenna. in secundo canonum. facit capitulum dicens. quod isopus humida est sodes aggregata super lanam ouium in armenia: et sternitur super herbas titima lorum. et accipit virtutes et la ea ruz: et fortasse est currens. ergo coquitur et preparatur ibi. Dioscorides autem isopi citrotum est quasi sordes ex succo lanarum succidarum: vt docet ipse ibi Plinius. Isopum est sordes pecudum. sudores femorum. et aliarum adherens lantis isopum vocant meritor maritis omnibus genitus fit pluribus modis: sed probatissimum lana ab his partibus recentem capra: aut quibuscumque sordibus succidis et. Melior autem est que non habet odorem a staros: et sit mollis quando tangitur si ne asperitate habens odorem lane succide

et quando dissoluitur in coclea munda non apparebit ibi aliqua grossities: sicut apparet quando est adulteratum cum cera aut sepo dissoluto cum oleo vt faciunt multi herbarum cum maligni. liber qui dicitur bulchasis quasi in fine docet modum seruandi zuccherach id est isopum humidam.

Isopi cerotum descriptione Philagri. s. croci. s. v. bdellij: mastictis: armonici: aloes: storacis liquide ana. s. viij. cere citrine lib. i. terbetine. s. i. s. medule cruris vacce: adit pis: aseris an. s. xv. isopi humide lib. i. s. olei nardini: id est de spica nardi quantum sufficit. bdellium armoniacum: et aloes dissoluitur in aqua infusionis fenugreci et camomille et cum ceteris fiat unguentum: et post filagrum addiderunt expressionis squille. s. iij. oliban: id est thuris. s. i. sepe vitulorum. s. xv. in alio cere lib. i. minus quarta et est conueniens.

Hec descriptio istius isopi ceroti descriptione filagri est illa quam laudant magis nostri doctores: et sic generaliter ista descriptione vtuntur.

Cacca est animal quadruplex omnibus notum: modus factendi medullam ex cruribus est talis. oportet primo quod eligatur tempus in fine estatis: quod in alijs temporibus reperitur in eis superfluitas sanguinis que congelatur in loco cum medulla: et non nouit hoc nisi ille qui assuevit frangere ossa et extrahere medullas: et omnes species medularum sunt mollificatiue resolutiue et modus extrahendi est quod accipias medulas recentes et purges a sanguine: ipsius postea lauetur cum aqua et dissoluatur ad ignem leuem et dimitte donec liqueat fiat medulla et coletur in vase: deinde accipe illud colatum clarificatum et pone in vno aulio vase terreo nouo. et quando apparet sordes colligatur: et ibi dimitatur donec fiat rubea: deinde accipitur: quod est desuper ex quo elus: et quod est in fundo: et purum abijcitur Auicenna. in secundo canonum. in capitulo de medullis laudat medullam vitulorum et cerui. deinde de thauri: et postea caprarum. deinde ouium et medulla quidem hircorum cum testiculis et taurozum proprie non castratorum est magis sicca et medulla extremitatum est magis pinguis.

Anser est avis cuius genera sunt duo. s. domestica et siluestris. Domestica est que generaliter vtuntur que moratur in locis domesticis siluestris pro e illa que in locis siluestribus moratur et ab eis sunt note: et modum preparationis eius docet bulchasis in tractu. iij. que iste est accipe adipem aseris

quādo est recēter occisa z purga bene a pel-
liculis suis. z pone in olla noua terrea. capa-
citas sit dupla quātitati adipis z coopi vas
z pone in sole calidissimo z aufer qđ dissol-
uetur: z pone i alto vase. z fac ita assidue ad
illud fm clarificandū qđ egredis ex eo do-
nec nihil de eo remaneat: deinde accipe qđ
clarificatum fuerit z repone in loco frigido
z vtere vbi oportet. z ille q̄ vult facere opus
cum preparatione oportet qđ dissoluat eum
in olla duplici fm formā: vr vbi docet eadē
fit preparatio de adipibus anatis.

Isopi cerotū descriptione pauli nō est in vsu
tamē permissio hec ē. *Re. armoniaci. 3. x. bde
lij. 3. v. sigle. 3. iiii. croci. 3. i. 5. aloes. s. succo-
trini mastici: olibani: id est thuris. añ. 3. ii.
5. cere. 3. iii. 5. sepi z medule vituli. ana. 3. ii.
y sopi humide. 3. xl. trileon. q. s.*

Sigia. i. stozax liqda nō est stozax calami-
ta vt quidā dixerunt. Aut. in. ii. cas. inquit.
lubne est arbor sigle erga sigia est stozax li-
quida: z hec apud quosdam est mel stozact
calamite Item circa instans ait. in capi. de
stozace. stozax alia calamita: alia li quida q̄
pprie sigia dicitur: stozax autē liqda in calabria
reperitur: stozax calamita nō a calamo sed
a calo quod est bonū z micos qđ est gutta p
decem annos seruat.

Trileon. i. illirica z est oleū de treos que
florez purpureū gerit. nā Dia. in ca. de bas-
lao repico. i. ben z ē semē arboris ait qđ ex
eo. 3. i. bibita cum pulca splen siccat cuz iris
illirica mixtus z in cataplasmatibus positus
z malsa adhibita dolores podagricos miti-
gat zc. Illirica mixtus Sera. eodem loco ex
verbo Dia. habet treos qđ idē est Illi. iris il-
lirica a similitudine iris celestis nomē acce-
pit vnde z a latinis argumen dicitur iris qđ flos
etius coloris varietate eundem arcū celestē
imitetur. Illirica autē dicitur quia in illirico plu-
rima nascitur.

Isopi cerotū diateffaron descriptione demo-
criti. *Re. cere citrine. i. vsualis terbentine añ
3. xii. olei irini. i. deireos. 3. iiii. isopi humide
3. ii. 5. z fiat ex eis vnguentū z administret.*

Istud cerotū apud nos nō est valde i vsu
z sunt ex hominib⁹ qui vtunt ipso sub noie
ceroti de isopo humida dicitur autē diateffaron
a tessara grece qđ est quattuor vnde diatef-
faron. i. de quattuor rebus. idē dicitur de tyria-
ca diateffaron. Jo. angli. in ca. de dolore iū-
cturarum in cura gutte melancolice h3 vnā
altā descriptionē que ea dem est.

Isop⁹ humida vr dictū fuit est quasi for-
des z succus lanarū succidarū. Joh. anglic.

ibi ait isopi humide: id est viscositatis lane
z non lote prius: deinde decoque z quod su-
pernatat colligatur zc.

Cerotū *Sal. stomachū cōfortās z emendās
vicia stomachi. Re. rosarum. s. rubeaz. 3. xx.
folioz absinthij sicci 3. xv. mastici. 3. xv. spice
inde. i. nar. 3. x. tere subtiliter z accipe ce-
re mūde. 3. iiii. olet rosati lib. j. 5. dissoluātur
in igne lauatoib⁹ pluribus in aqua rosata d
inde itez dissoluant z lauentur in vino vete-
ri z succo citoniorum z aceto pauco: deinde
misceantur cum puluere rerū z fiat cerotuz
et administretur.*

Istud cerotū fm intētione *De. est de mē-
te Sal. tamē apđ ipsum Sal. nō reperit. hoc
apud nos est multuz in vsu sub noie ceroti.
Sal. emendātis vicia stomachi nō autē ē vn-
guētū stomachi vt quidā dixerūt: z sūt ex
hoibus qui vendūt vniū p alio: s3 non recte.
Moderni doctores exhibēt istud cerotū ad
cōfortādū stomachū addendo parum galie
alefangine inuenitur in ipso virt⁹ mirabilis.
Cerotū diapente *Re. cere citrine. 3. iiii. sigle:
i. stozact liquide. 3. vni⁹ pte tertiā. terbentine
3. j. mucilaginis: glurinis. zanach. 3. v. olet
irini. q. s. z expertum est.**

Istud cerotū est in vsu: s3 nō multum.

Sicut zanach aliquid glutē alchanac qđ
aut sit generaliter ignozatur. ego aut testoz
nunquā vidisse auctore autēticū de ipso lo-
quit. verum fm Modernoz opinione est col-
la pisciū. quod a multis creditur z a multis
nō: s3 an sit idē aut nō infra in emplastro dia-
quilon magno iterū de ipso ostendā.

Cerotum alexandrinū optimū stomachum
confortat *Re. cimarū absintij: oliba. añ. 3. x.
armoniaci: stozactis: calamite añ. 3. xii. spice
sc3nard. 3. iiii. cere. 3. iiii. olet camomille cō-
tum sufficit olibanū z armoniacū in vino suf-
ficiēti per diē z noctem infunde absinthiū
autē z spicā tere z cribra. oleum z vero z ces-
ram solue sup ignē z cū eis reliqua misce.*

Istud cerotum apud practicātes papien-
ses nō est multū in vsu. sed apud mediolanē-
ses est multum in vsu. z valet multū ad illa
que dicit dominus Mesue.

Absinthium: sc3 absinthium romanum et
mas: id est comas. Isido: us in capitulo de
arboribus inquit. cimas vocatas dicūt qua-
si comas.

Cerotum de sandalis *Re. rosarum. s. rubeaz
3. xii. sandalozum rubeozū. 3. x. sandali albi
et citrini: id est mahazari añ. 3. vi. boli arme-
ni. 3. vii. spodij. 3. iiii. camphore. 3. ii. cere al-
be. 3. xxx. olet rosati lib. j. conficiantur z ada-*

ministrantur: et sunt qui lauant oleum et ceram prius et postea permiscet cum alijs et est melius.

¶ Istud cerotum est multum in usu sub duobus nominibus: videlicet sub nomine ceroti sandalini et sub nomine unguenti sandalini: sed communiter ordinatur sub nomine unguenti sandalini magis quam sub nomine ceroti dicitur autem sandalinum propter sandalos quos recipit Cerotum Galieni albi. et cere albe. et olei ro. et tili. et sit radix olei. oleum onfancinum: aque fontium clare: et proprie vehementis frigoris quantum sufficit. oleum multotiens bene lauetur lauationibus multis: et quanto magis elaboratur in lauando illud fit excellentius: ultimo vero conuassetur cum aceto albo claro et pauco et seruetur.

¶ Istud cerotum est multum in usu sub nomine unguenti albi. Gal. dicitur autem albus quia eius color est albus propter ceram quam recipit: et quanto albius tanto melius.

¶ Cera alba. id est cera artificialis et fit ex cera communis: cuius modus venetis est notus et ipsam faciunt in multa quantitate. Liber qui dicitur. bulchasis in tractatu tertio dat duos modos faciendi ceram albam: sed non oportet scribere de modo ipsius: quia satis manifestus est.

¶ Oleum rosatum quod sit factum ex oleo onfancino. id est ex oliuis immaturis. Plinios ait. oleum spanum quod ex albis oliuis fit quod a grecis onfacion appellatur. quod autem ex fuluis non maturis fuerit expressum viride appellatur: quod vero ex nimium maturis commuue dicitur. hoc ad nos deferretur a partibus tanue et ibi vocant oleum onfancinum. id est oleum de oliuis non maturis.

¶ Aqua secundum Papiam est sapientia. Diasco. de aquis duo capitula facit. unum de aqua marina. aliud de aquis omnibus: et sic ait aquarum omnium natura frigida et humida: aqua que de lapide emanat leuor et limpida est: et ventrem et urinam prouocat. aqua que de lapidibus argillosis emanat grauior est. Auicenna autem in primo libro in fen. et doctrina. et in capitulo de dispositionibus aquarum ait. aqua unum existit elementorum: que sola inter omnia elementa habet proprium. ut in eo quod comeditur et bibitur. et ibi Auicenna de aquis multum loquitur. idem facit in secundo canonis sed non tantum. Mesue ponit hic aquam fontium: sed moderni doctores magis laudant aquam rosatam. sic hodie generaliter fit et cerotum sandalinum. et hec multum sunt in usu pro rebus unguentis.

¶ Ista scripta cerota reperiuntur in antidotario diui Mesue et inferius apparebit alia descriptio que inuentur in suo gradatim.

Cerotum de euforbio in capitulo de spasmo. et olei de cinamomo: aut olei antiqui lib. et cere citrine. id est vsualis. et. et euforbij boni et recetis. et. et misce et fiat cerotum: et vngat spasmatum locum et est mirabile.

¶ Istud cerotum non est multum in usu. Euforbium vero est gummi excedens omnia genera gummi in calefactendo et subtilit ando. Plinius ait. rex tuba inuenit herbam euforbiam medici sui fratris nomine: cuius regis de ea volumen extat: inuenit eam in monte atthalante. Spectatur folijs acantibus eius tanta est ut succus eius vel longinquo recipiatur incisa conto suscipitur ventriculo edino locato. humor lactis videtur effluere

Cerotum pro capite secundum Bartholomeum motagnanam in suo antidotario. Recipe laudant: gummi elemi: sandarace. id est vernicis oliban: storacis liquide: et sicce resine. id est pint. ana. ad libitum. misce: et fiat cerotum potest addi mirra et esset fortius: et hoc fac apud necessitatem.

¶ Istud cerotum est in usu multum apud chirurgicos.

¶ Gummi elemi. apud nostros auctores non reperit scriptum aliquid. de eo tamen est notum omnibus: secundum quosdam est gummi cuiusdam arboris que reperitur in regione sic appellata: alij dicunt quod est gummi arboris dicte elemus: alij dicunt quod est gummi cuiusdam arboris que reperitur in terris Indie cuius fructus lincet appellantur: alij dicunt: et hoc videtur scriptum in vno loco quod gummi elemi est gummi citri: nam sine dubio gummi elemi est coloris citrini: sed hoc non est affirmatum.

¶ Storax liquida. id est sigia storax sicca. id est calamita in isto ceroto debet poni storax liquida et sicca. id est calamita.

Cerotum de storace ibidem. Recipe laudant asphalti: arthamite: mirre: calami aro. squamam. et. et ameos: amomi an. et. et picis naualis et. et. fiat ex eis cerotum secundum artem supra addatur storax calamita.

¶ Istud cerotum non est in usu. Storax secundum Dioscoridem lachrymum est arboris eiusdem nominis. eligenda est autem storax que est ruffa et pinguis et resine similis frustatim subalbida et odore plena et perseverabilis: que cum malaxatione humiditate dimittit ex se similem melli viscida naturaliter et odorata calefaciens. Auicenna in secundo cano.

tria capitula de storace facit. vñ quod dicitur lubne. i. arbor sigie. aliò de storace. et ibi ait ex mente Diasco. q̄ ipsa est species storacis: et apud quosdam est gummi oliue: et ipsi quidē suffumigatio ponitur loco suffumigationis thuris in omni re infra habz aliud capitulum de storace: et ibi ait storax humida: alia est que extrahitur per seipsam gūma: et alia est q̄ extrahitur cum decoctōe: per se autem extracta est curina: et quando antiquat declinat ad aureum colorem: et est abundās sed que extrahitur ex cortice est nigra.

¶ Aspaltrum s̄m Dia. est bitumen iudicum et eius aliud est aridum aliud liquidum: sed aridum gignitur in iudea fenice sidonia: q̄d est primum et tondi potest vt cetera pigmenta: liquidum vero generat̄ in babilonia et polonia et sicilia reperitur autem innatans in fontibus: et infra scribit aliud gen^o quod neq̄ ferrum neq̄ aqua rumpere potest nisi tantum menstrua mulierum aut sanguis hircorum. et si volueris rumpere: sic rumpe. tolle filum laneum et intinge eum in sanguine: et sic hinc inde circumponendo. Plinius bitumis sulfuris prima est natura. est altus s̄m^o a iude lacu emergens in siria circa sidonem opidum maritimum: aspaltrum vero q̄d bitumē iudaicum est stercois demonis vocatur a quibusdam: est napa et petrolium vnius generis sunt. Bartho. montagnana in suis consilijs in consilio de medicinis habentibus comune tuamentū ad nocumenta stomachi visus et auditus ait. est autem oleum de napa oleum de petris factum: et est oleū petroleū

¶ Pix naualis. i. pix vsualis q̄ nigra est. Plinius pix liquida i europa teda coquit naua libus munitis mltos q̄ altos ad vsus: lignū eius percussus furn^o. vndiq̄ igni extat circūdata ferro: vt prim^o sudor aque modo fluat canalī hec in siria cedrum vocatur vel cedria cui tanta vis est vt in egypto corpora hoīuz defunctorū eo perfusa seruetur. Aui. pix est duarū speciez. vna est marina nigra liquida que ponitur in emplastris et est de gñe picis et alia est mōtana siluestris: et siluestris alia est liquida: et est ex arbore aliembuc et modis alijs p̄nt.

Cerorum de galbano s̄m eundē in suis consilijs in consilio de prefocacione matricis ex nocumento ipsius. R. galbani electi. ʒ. s. b. de liq̄: mollis et subalbidī. ʒ. ij. puluerum matricarie. ʒ. i. s. mirre. ʒ. s. dissoluatur galbanum in aceto et diligenter coletur: deinde supradantur pulueres suprascripti: et fiat cerotū.

¶ Istud cerorum apud nos nō est in vsu. ip

se Bartho. in suo antidotario habet vñā alliam descriptionem sed non est eadem: q̄ illa solum fit ex galbano extenso solum sup vno corio in forma rotūda ad modū vnius nebule. galbanum vero gūmi est satis notum.

¶ Matricaria s̄m Sera. est acauē et dicit de mente. Diasc. q̄ habet folia similia folijs cortandri: et florem albū circūquaq̄ et in medio citrinum et habet grauem odorem et in sapore eius est amaritudo. hic Sera. allegat hec verba de mente Diasco. sed sub isto nomine non reperitur. verū est q̄ Diasco. de ipsa facit capitulū sub noie Parthemon q̄ idē est.

Cerorum optimum ad crepatos cū pelle artetina. s̄m Rainaldū de villa noua in lib. ij. in capitulo de crepatura. R. litargij: opti: lapidis: sedenegi. i. lapidis sanguinaris: sanguinis draconis: boli armeni: mastice: armoniaci: numme: galbani: thuris: costi: lumbicorū terrestriū ana. ʒ. ʒ. p̄ctis naualis. id est vsualis: colofonie: cere albe et rubee ana. ʒ. i. radice consolide maioris medie et minoris ana. ʒ. ij. rosarum: mirre: aloes: ana. ana. gra. xv. palee marie: combuste galle: balaustriarū aristologie rotunde ana. ʒ. vi. visci. quercini ʒ. ij. sanguinis hominis ruffi lib. s. min^o quarta: conficiantur hoc modo accipe vnam pellem ednam vel artetinam cum omnibus pilis suis: et decoquatur quasi bulliendo per totū diem quousq̄ quasi tota liquefacta sit: et fiat sicut colla et parū vñ nihil de aqua ibi remaneat: deinde ex illa aqua accipe libra ʒ vñā optime cum staminea vel panno collatam: et adde cum eo viscum quercinum: et in olla noua lento igne fac liquefieri et bullire et cum baculo semper et continue ducas: aut per alium ducere facias: deinde lumbicos terrestres post ceram et picem addas: deinde adde terbenline. id est gummi alborin. ʒ. ij. postea colofoniam mastice mirram armoniacum et galbanum adde et liquefac in simul et cum baculo semper ducantur. et signum quando erit coctū est q̄ ponatur vna gutta ex eo super lapidem marmoreum seu super cultellum oleo vinctum q̄d cum infrigidatum fuerit si malaxetur optime coaguletur: tunc signum est perfecte decoctionis s̄m autē lento igne bulliat: et fiat et vsui refusa

¶ Istud cerotū est illud quo gñaliter vtunt doctores sub noie ceroti ad crepatos vñ sub noie ceroti cū pelle artetina. ibi Rai. dicit q̄ crepatura accidit sepe iuuenib^o et robustis viris q̄ volūt nimis saltare vñ currere vñ maxima pōdera portare vñ petraa grossissimas tactare: vñ eas vñ eleuare: vñ ex nimio et al

to clamore. et Bar. motag. in suo antidot. habet unum emplastrum visuale pro crepatis: sed idem non est verum differunt parum de quo in fra. Mentilis in suis consiliis in consilio primo habet unam aliam descriptionem: sed non est eadem. nec in usu apud nos est modernum vere practicanter magis laudant descriptionem Rainaldi quam alias.

Litargirium est nomen compositum a lithos quod est lapis et geros quod est argentum. unde litargirium id est spuma argenti. Diasco. litargirium nascitur ex arena molopidinis que combusta liquefit: et sic refunditur: multi ex argento hoc faciunt: et ex plumbo melius est tunc actum secundum Hispanum: tertium siculum: quia ibi plumbum abundat. rufum vero et limpidoz cristis dicitur ex albidum argiritis: quia ex argento fit: aliud cap. facit de spuma argenti: que etiam litargirios appellatur. Plu. spuma argenti genera eius sunt tria optima que cristis vocatur que tactica est. hec ex ipa arena fit sedz argiritum vocatur que Hispanensis est hec ex argento fit sicut dicit Dios. d. litargirio. alias duas species vide ibi.

Lumbrici terrestres secundum Serapionem sunt vermes quam do fodit terra: vel arafu uenturum do ipsi terunt et ponuntur super nervos incisos conserunt in uamento manifesto. hi apud Aulacen. in scbo casu. vocantur charathim: et satis notum sunt.

Colosonta. i. pice greca. Aul. in scbo casu. in cap. de ratinigi aut. ratinigi notatur colosonta. et est gumma pini: et notatur arbor eius in scent alheres. Jo. Sera. in suo breuitario in cap. de paraleli inquit. gummi granorum viridium quod notatur ratenigi. ergo ratenigi est terbentina idem in cap. de asmate ait. accipe granorum pinearum super quas est ratinigi. verum hoc gummi cadit super omnes gummas: sed ratenigi magis conuenit esse colosontam quam terbentinam.

Cera rubea secundum quosdam est cera visualis: secundum quosdam est cera qua utimur ad sigillandum litterarum: et hec est opinio plurimum: quia ibi ingreditur cera alba. i. cera artificialis sicut est notum et cera rubea. i. artificiatum et propter id si ponitur cera alba que est artificialis non debet intellegi cera rubea: que fit ex cinabrio terbentina et cera et oleo est notum apud Apothecarios. tamen hoc non est firmum. v. si cera rubea sit cera visualis aut cera qua sigillatur littere.

Consolida maior apud Dios. vocatur simpliciter: tibi ponitur quod eius species sunt due: tunc apud Modernos inuenitur alia que media dicitur: et raro apud nos inuenitur: sed sunt ex herbis qui lo-

co eius ponunt pondus equale maioris. sed si haberi potest est melius.

Palea marina. i. balla marina. alij auctores hanc non ponunt est autem quedam res rotunda sicut boza defertur a tanua ad nos: et ibi eius herba algoza vocatur: hec balla ingreditur puluerem qui fit contra botium gule: ut dictum fuit: et ibi melius ostendi.

Alscus quercinus. i. dabac secundum Dioscoridum. la chymus est arbor: lentis et viridis coloris deintus obtusum et nihil asperum colligitur et de semine obrotundo quod in arbore dicitur. idem quercus nascitur folia habens similia buxo hoc semen primo tunditur et lauatur: et postea coquitur. multi vero illum masticando conquassant fit etiam ex arbore matiani: et de piro ex diuersis arboribus: aliquando et in radice arborum et in fructice inuenitur. apud Aulacen. eius fructus est similis cicero nigro non sincere rotunditatis: virgularis frangibilis ex quo manus inuisantur. eius autem miera est arbor ferens glandes et malus et pirus in quo sunt virtus aerea et aquea multipliciter valde: et qui ex eo bonus est recens planus coloris puri interius viridis exterius teritur et lauat deinde coquitur hodie multum apothecarij qui se omnia scire fatentur loco eius ponunt viscum quo utuntur nostri rustici ad capiendas aues: sed verus viscus quercinus fit ex quodam fructu simili pro quo reperitur super arbores ferentes glandes seu arbores quercus: et propter id viscus quercinus appellatur: defertur a venetis ad nos in formis rotundis put succum liquoritice

Sanguinis hominis ruffi. Bartholomeus habet sanguinis humani et idem est. sed nostri doctores magis laudant sanguinem seu robustum quam non ruffum: et oportet quod extrahatur ab homine colerico: quia est fortioris proprietatis in ista materia: et oportet quod iste sanguis sit flebotomatus in vna scutella lapideae vitreata: et ibi dimittatur sicca: et tantum quod ventat sicut est sanguis drachonis: postea utere vbi oportet. Nicolaus florentinus in libro quarto in capitulo de nocumetis prouenientibus ex sanguine hominis: et sanguinis et lactis congelatorum inquit. sanguinis hominis colerici ruffi extractus ab eo dum fuerit ab ira et furore semotus si sumptus fuerit in cibo vel potu. quia ipse protunc est vehementis coloritatis et inflammationis in stomacho existens magnam efficit et acutam effumationem ad caput et cura eius si non fuerit congelatus est vomit: si vero fuerit congelatus educatur fluxu ventris.